

Dosarul nr. 3ra-888/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: M.Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Rotari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea stabilirii și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 17 octombrie 2019 Iuri Rotari a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea stabilirii și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că a activat în cadrul organelor afacerilor interne până la 21 iunie 2019, obținând ulterior calitatea de pensionar al Ministerului Afacerilor Interne cu calculul vechimii în muncă de 24 ani.

În temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 i s-au efectuat recalculări în vechimea în muncă cu includerea avantajelor pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie, respectiv cu actele menționate s-a adresat la organul de asigurări sociale teritoriale, care inițial a stabilit pensia, iar ulterior a emis decizie de stopare a plății pensiei, care a fost contestată în prealabil la organul ierarhic superior, însă din motive neîntemeiate a fost respinsă, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune de contencios administrativ.

Iuri Rotari a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Anenii Noi privind respingerea cererii de stabilire a pensiei, declararea ilegalității răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. R-2159/19 din 10 octombrie

2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i efectua stabilirea și achitarea pensiei, începând cu 21 iunie 2019, luându-se în considerare certificatul eliberat de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-21 din 24 iunie 2019.

Prin hotărârea din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Rotari a fost admisă, fiind anulată decizia nr. 16/2019/21321 din 8 octombrie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Anenii Noi și răspunsul nr. R-2159/19 din 10 octombrie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i stabili și achita în beneficiul lui Iuri Rotari pensia pentru vechime în muncă, începând cu data de 21 iunie 2019.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 11 februarie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, care ulterior la 2 martie 2020 a fost completat cu motivare, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 3 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 4 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de admitere integrală a acțiunii, or, prima instanță just a stabilit că, organul de asigurări sociale nu a controlat autenticitatea actului ce confirmă vechimea în muncă, dar a refuzat calcularea pensiei, punând la îndoială legalitatea modului în care angajatorul a calculat stagiul de muncă al reclamantului Iuri Rotari, împrējurare care depășește noțiunea de control al autenticității.

Altfel spus, Casa Națională de Asigurări Sociale în temeiul normei precitate, poate verifica actele eliberate de angajator doar cu privire la elementele de fapt, nu și cele de drept.

În acest context, argumentul apelantei potrivit căruia, perioada de activitate a reclamantului în cadrul Seviceiului de escortă al MAI, nu oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, nu poate fi reținut. Or, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatorul de urmărire penală, în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă, cu avantaje, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Declarativ a fost apreciat de către instanța de apel și argumentul apelantei precum că certificatul nr. 34/20-21 din 24 iunie 2019, eliberat de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău în baza ordinului nr.96 din 20 mai 2018 emis de MAI, care a stat la baza calculării perioadei respective cu înlesniri de 1:2, urmează a fi apreciat critic, din considerentul că este ilegal.

La acest capitol, s-a constatat că prin ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 emis de IGP s-au recunoscut unele înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul MAI, reglementându-se raporturile de muncă pentru personalul care realizează misiuni de escortă și pază a persoanelor deținute și armonizarea acestora cu reglementările aplicate angajaților altor instituții ce execută atribuții analoge, iar confirmarea nr. 34/20-21 din 24 iunie 2019, vine în susținerea aplicabilității ordinului emis în privința lui Iuri Rotari, în

raport cu vechimea în muncă deținută de către ultimul, deci la stabilirea cuantumului pensiei urma să fie luate în calcul și înlesnirile (avantajele) funcțiilor deținute.

Prin ordinul dat s-a specificat că, eliberarea confirmărilor privind înlesnirile prevăzute la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pentru funcționarii publici cu statut special și militarii care și-au îndeplinit serviciul în cererea acestora, de către autoritățile administrative și instituțiile din subordine, prin intermediul subdiviziunilor de resurse umane, conform competenței, va fi determinată de ultimul loc de muncă al solicitantului. În cazul lichidării subdiviziunilor în care solicitanții au activat anterior, confirmările vor fi eliberate de către subdiviziunile, autoritățile administrative sau instituțiile din subordinea MAI, care au devenit succesori de drepturi și obligații sau au preluat competențele subdiviziunilor de poliție reorganizate sau lichidate.

Mai mult ca atât, ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, este un act administrativ valabil, produce efectele juridice de rigoare, care urmează a fi aplicat corespunzător, iar simplul dezacord al apelantei cu ordinul menționat, atât timp cât acesta nu a fost anulat, nu reprezintă un temei pentru nerecunoașterea efectelor acestuia.

Prin urmare, argumentele apelantei Casa Națională de Asigurări Sociale urmează a fi respinse, or, prin lege, aceasta este obligată să-i stabilească și să-i calculeze pensia reclamantului, reieșind din certificatul prezentat din data depunerii cererii. În caz contrar, respingerea acestei cerințe a reclamantului va duce la încălcarea dreptului de proprietate al acestuia asupra părții de pensie neprimită, fapt ce ar încălca atât un drept constituțional, cât și ar contraveni practicii judiciare naționale și principiilor CEDO.

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la 16 iunie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

În concluzie a invocat că instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înlăturare a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei.

Prin referința depusă la 18 august 2020, Iuri Rotari a solicitat declararea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de

apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 16 iunie 2020 (f.d.97) este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 3 iunie 2020 (f.d.84).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în

contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh